

The Mediating Role of Academic Entitlement in the relationship between Permissive Parenting and Psychological Distress among Students

Salman Zarei^{ID}*¹

Abstract

The aim of present study was to investigate the mediating role of academic entitlement in the relationship between permissive parenting and psychological distress. The research method was descriptive-correlational. Statistical population was B.A Male students at the Lorestan University, Khorramabad, Iran. A total of 282 students were selected using voluntary response sample method. Data were collected using Academic Entitlement Scale (AES), Parenting Authority Questionnaire (PAQ) and Depression, Anxiety and Stress Scale (DASS-21). To analyze the data Pearson correlation and structural equation modeling (SEM) were conducted. The results showed that direct effect of permissive parenting on psychological distress, the direct effect of permissive parenting on academic entitlement and the direct effect of academic entitlement on psychological distress were significantly positive. Also, results showed that mediating role of academic entitlement in the relationship between permissive parenting and psychological distress was significant. The current study findings indicate that permissive parenting style can increase psychological distress among university students by strengthening of academic entitlement beliefs.

Keywords: Academic entitlement, permissive parenting, psychological distress

¹ Corresponding Author: Assistant professor, Psychology department, Lorestan University, Khorramabad, Iran

نقش واسطه‌ای محق‌پنداری تحصیلی در رابطه بین والدگری سهل‌گیرانه با آشفتگی روان‌شناختی در

بین دانشجویان

سلمان زارعی

چکیده

پژوهش حاضر با هدف تعیین نقش واسطه‌ای محق‌پنداری تحصیلی در رابطه بین والدگری سهل‌گیرانه با آشفتگی روان‌شناختی انجام شد. روش پژوهش حاضر توصیفی و از نوع همبستگی است. جامعه آماری پژوهش دانشجویان پسر دوره کارشناسی دانشگاه لرستان در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ بود. از این جامعه تعداد ۲۸۲ نفر با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. داده‌ها با استفاده مقیاس محق‌پنداری تحصیلی، پرسش‌نامه اقتدار والدینی و مقیاس افسردگی، اضطراب، استرس گردآوری و با استفاده از همبستگی پیرسون و مدل‌سازی معادلات ساختاری تحلیل شد. نتایج نشان داد اثر مستقیم والدگری سهل‌گیرانه بر آشفتگی روان‌شناختی، اثر مستقیم والدگری سهل‌گیرانه بر محق‌پنداری تحصیلی و اثر مستقیم محق‌پنداری تحصیلی بر آشفتگی روان‌شناختی مثبت معنادار است. همچنین، نتایج نشان داد که نقش واسطه‌ای محق‌پنداری تحصیلی در رابطه بین والدگری سهل‌گیرانه با آشفتگی روان‌شناختی معنادار است. یافته‌های مطالعه حاضر نشان داد که سبک والدگری سهل‌گیرانه می‌تواند از طریق تقویت باورهای محق‌پنداری تحصیلی، آشفتگی روان‌شناختی در بین دانشجویان را افزایش دهد.

کلیدواژه‌ها: آشفتگی روان‌شناختی، محق‌پنداری تحصیلی، والدگری سهل‌گیرانه

مقدمه

ورود به دانشگاه شامل یک دوره سازگاری است که می‌تواند از چند ماه تا چند سال طول بکشد. در خلال این دوره انتقالی، دانشجویان معمولاً ملزم به پذیرش بیشتر مسئولیت شخصی برای رسیدن به استقلال هستند (هاکامی^۱، ۲۰۱۸). با این حال، افزایش تعداد دانشجویان متقاضی استفاده از خدمات سلامت روان مراکز مشاوره دانشگاه نشان می‌دهد که بسیاری از دانشجویان در محیط دانشگاه با مشکلات سلامت روان زیادی روبرو می‌شوند (کلمو، کاهسای احمد^۲، ۲۰۲۰). مطالعات نشان می‌دهد آشفتگی روان‌شناختی^۳ که خود را به اشکال مختلف بخصوص مشکلات مربوط به سلامت روان شناختی، مانند بروز علائم افسردگی، استرس و اضطراب نشان می‌دهد با موفقیت تحصیلی و ادامه دادن به دانشگاه رابطه منفی دارد (هایل، آلمو و هابتولد^۴، ۲۰۱۷؛ مبويا، جان، کیبوپیل، مهاندو، جورج^۵ و همکاران، ۲۰۲۰). پژوهش‌ها از این ادعا حمایت می‌کند که رفتارهای والدگری^۶ با نتایج موجود در دانشگاه مرتبط است. به‌عنوان مثال، دانشجویانی که والدین آن‌ها مراقبت‌کننده هستند و بیش‌ازحد کنترل‌گر نیستند هنگام سازگاری با دانشگاه سطح اضطراب، استرس و مشکلات تحصیلی کمتری را تجربه می‌کنند (کینگ، ویدورک و مریانوس^۷، ۲۰۱۶). به‌طور مشابه، سبک والدگری مقتدرانه^۸ (مهربان با کنترل مناسب) با بروز کمتر نشانگان افسردگی و اضطراب کمتر، سازگاری بهتر با دانشگاه، جهت‌گیری هدف مثبت، رفتارهای خودتنظیمی مناسب و مدیریت مطلوب استرس ارتباط دارد (هووارد، نیکلسون و چسنوت^۹، ۲۰۱۹)، درحالی‌که سبک والدگری سهل‌گیرانه^{۱۰} (مهربان اما کنترل بسیار پایین) با سطح بالای تجربه عواطف منفی از قبیل اضطراب، افسردگی و استرس ارتباط دارد (مندز، سانچز و بسرا^{۱۱}، ۲۰۲۰).

سبک والدگری سهل‌گیرانه و رفتارهای والدگری دیگری که ویژگی‌های سهل‌گیرانه از قبیل دادن اختیار بیش‌ازحد، اجتناب از تعیین محدودیت و پاسخگویی افراطی به نیازهای فرزندان دارند ممکن است مانع آمادگی دانشجویان برای رسیدن به استقلال

1. Hakami
2. Kelemu, Kahsay and Ahmed
3. Psychological distress
4. Haile, Alemu and Habtewold
5. Mboya, John, Kibopile, Mhando, George
6. Parenting behavior
7. King, Vidourek and AMerianos
8. Authoritative parenting style
9. Howard, Nicholson and Chesnut
10. Permissive parenting style
11. Mendez, Sanchez and Becerra

مورد انتظار در دانشگاه شوند (ویسچرث، مولوانی، براکت و پرکینس^۱، ۲۰۱۶؛ بی‌بی، حیات، حیات، ذوالفقار، شفیق^۲ و همکاران، ۲۰۲۱). بامریند^۳ (۱۹۸۹) اظهار می‌دارد که والدین سهل‌گیر خود را منابعی می‌دانند که فرزندان باید از آن‌ها استفاده کنند و اصراری ندارند که فرزندان با استانداردهای بیرونی مطابقت داشته باشند (نقل از فلوجاس-کونتراس و گومز^۴، ۲۰۱۸). همچنین، مطرح است که سبک والدگری سهل‌گیرانه به‌عنوان یک پادزهر مثبت برای کنترل والدگری معرفی شده است که برای افزایش حرمت نفس فرزندان بکار گرفته می‌شود و در آن تصور می‌شد اجتناب از ارزیابی و انتقاد منفی از خود ارزشی فرزندان محافظت می‌کند (سی، ژانگ، یو و ژانگ^۵، ۲۰۱۸). با این وجود، مسئله نگران‌کننده این است که تلاش برای افزایش حرمت نفس ممکن است منجر به تورم مصنوعی^۶ خود ارزشی شود که این ویژگی با خودشیفتگی و محق‌پنداری^۷ رابطه قوی دارد (تورنرو، مک‌کورمیک^۸، ۲۰۱۸). در همین راستا، پژوهش‌ها نشان می‌دهد که سبک والدگری سهل‌گیرانه باعث می‌شود تا فرزندان کمال‌گرا، خودخواه، پرتوقع و بی‌ملاحظه باشند (ساهیثیا، مانوهارا و ویجایا^۹، ۲۰۱۹).

محق‌پنداری که به طور خاص در حوزه تحصیلی بررسی شده است ممکن است برای دانشجویانی که در حال ورود به محیط دانشگاه هستند ناسازگاری ایجاد کند (هوانگ و کیو^{۱۰}، ۲۰۲۰). محق‌پنداری تحصیلی^{۱۱} به باور دانشجویان مبنی بر مدیون بودن سیستم آموزشی و دانشگاهی، عدم قبول مسئولیت برای نتایج، بهانه‌گیری در قبال شکست و همچنین نگرش طلبکارانه نسبت به اعضای سیستم آموزشی اشاره دارد (الیس، باکون-باگولی و اوتینو^{۱۲}، ۲۰۲۱). نگرش‌های محق‌پنداری تحصیلی به‌عنوان رفتارهای مشکل‌ساز ادراک می‌شود که می‌تواند موانعی برای موفقیت دانشجویان ایجاد کند (رتسن، ریسن و ریسن^{۱۳}، ۲۰۲۰). مطالعات نشان می‌دهد که محق‌پنداری تحصیلی با سلامت روان، رفتارها و نگرش‌های دانشجویان در محیط دانشگاه رابطه دارد. به‌عنوان مثال، دانشجویانی که باورهای محق‌پندارانه دارند استرس تحصیلی بالایی دارند و درباره نمرات امتحان سطح اضطراب

-
1. Wischerth, Mulvaney, Brackett and Perkins
 2. Bibi, Hayat, Hayat, Zulfiqar, Shafique
 3. Baumrind
 4. Flujas-Contreras and Gomez
 5. Si, Zhang, Yu and Zhang
 6. Artificial inflation
 7. Entitlement
 8. Turner and McCormick
 9. Sahithya, Manohari and Vijaya
 10. Huang and Kuo
 11. academic entitlement
 12. Ellis, Bacon-Baguley and Otieno
 13. Retsen, Reysen and Reysen

۱۳۰ نقش واسطه‌ای محق‌پنداری تحصیلی در رابطه بین والدگری سهل‌گیرانه با ...

بالایی را تجربه می‌کنند (برتل، آندرژوسکی، هایلند، شریواستاوا، راسل^۱ و همکاران، ۲۰۱۹). علاوه بر این، دانشجویان دارای باورهای محق‌پندارانه سطح حرمت نفس واقعی پایین‌تری دارند و مشکلات سلامت روان بیشتری از قبیل نشانگان اضطراب و افسردگی را بروز می‌دهند (واتلی، واسیلسکی، برنیسر و وود^۲، ۲۰۱۹). در کنار موارد مطرح‌شده، محق‌پنداری با منبع کنترل بیرونی ارتباط دارد و باعث می‌شود که دانشجویان دیگران را مقصر شکست‌ها بدانند. مطمئناً، این منبع کنترل بیرونی در محیطی مانند دانشگاه که انتظارات بالایی برای خودتنظیمی و مجموعه‌ای از رفتارها و نگرش‌های درونی مانند هدف‌گزینی و خودنظارتی وجود دارد دانشجویان را با مشکلات زیادی مانند استرس تحصیلی، اهمال‌کاری تحصیلی، نشانگان اضطراب بالا و سایر سوءرفتارهای تحصیلی مواجه می‌کند (کینر^۳، ۲۰۲۰).

با توجه به شواهد پژوهشی مطرح‌شده می‌توان پیش‌بینی کرد که محق‌پنداری تحصیلی توانایی بالقوه جهت واسطه‌گری بین والدگری سهل‌گیرانه با آشفتگی روان‌شناختی در بین دانشجویان را دارد به این صورت که سطح بالایی محق‌پنداری تحصیلی رابطه مثبت بین والدگری سهل‌گیرانه و نشانگان آشفتگی روان‌شناختی مانند استرس، افسردگی و اضطراب را تقویت می‌کند. همچنین، شایان ذکر است که مطابق با مطالعات مطرح‌شده محق‌پنداری تحصیلی و آشفتگی روان‌شناختی در دوران دانشجویی می‌تواند بر آینده شغلی تأثیر منفی بگذارد و با موفقیت‌های دانشگاهی کمتر، عدم ثبات در ارتباطات، افکار و عملکرد کاری ضعیف‌تر در ارتباط باشد. علاوه بر این، دوره تحصیلی دانشگاهی به‌واسطه حضور عوامل متعدد، دوره‌ای فشارزا است که می‌تواند برای دانشجویان مشکلاتی را ایجاد کند (تاریکو، زریهام، بیسارت، آدیسو و جینی^۴، ۲۰۱۷). در مجموع اینکه، مطالعات روابط بین سبک والدگری سهل‌گیرانه، محق‌پنداری تحصیلی و آشفتگی روان‌شناختی را نشان دادند. با این‌وجود بیشتر این مطالعات انحصاراً در نمونه‌های غربی انجام شده است. لذا، با توجه به فقدان مطالعه در جامعه دانشجویان ایرانی پژوهش حاضر در نظر دارد از دو جنبه والدگری سهل‌گیرانه و محق‌پنداری تحصیلی به آشفتگی روان‌شناختی دانشجویان بپردازد و در قالب یک مدل نقش واسطه‌ای محق‌پنداری تحصیلی در رابطه بین والدگری سهل‌گیرانه با آشفتگی روان‌شناختی به محک‌آزمون گذاشته شود. بر اساس الگوی پژوهش این فرضیه تدوین می‌شود که والدگری سهل‌گیرانه از طریق محق‌پنداری تحصیلی بر آشفتگی روان‌شناختی اثر مثبت غیرمستقیم دارد.

-
1. Bertl, Andrzejewski, Hyland, Shrivastava and Russell
 2. Whatley, Wasieleski, Breneiser and Woow
 3. Keener
 4. Tariku, Zerihun, Bisrat, Adissu and Jini

روش

روش پژوهش حاضر توصیفی و از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش دانشجویان پسر دوره کارشناسی دانشگاه لرستان در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ بود. جهت تعیین حجم نمونه بر اساس دیدگاه کلاین^۱ (۲۰۱۱) با احتساب مجموع ۱۵ پارامتر با حداکثر برآورد تعداد ۳۰۰ نفر با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ملاک ورود به پژوهش دانشجوی سال اول بودن و ملاک خروج از پژوهش عدم تکمیل بیش از یک‌سوم سؤال‌های پرسش‌نامه بود. روش گردآوری داده‌ها در این مطالعه به این صورت بود که پرسش‌نامه‌ها به صورت آنلاین با استفاده از نرم‌افزار پرس‌لاین طراحی گردید. سپس با همکاری سرگروه کانال‌های مختلف دانشجویان در شبکه‌های اجتماعی واتساپ و تلگرام لینک پرسش‌نامه‌ها به انضمام فرم رضایت آگاهانه در اختیار دانشجویان قرار داده شد و از اعضای گروه خواسته شد با توجه به ملاک‌های ورود مطرح شده و در صورت تمایل به همکاری به پرسش‌نامه‌ها پاسخ دهند. لازم به ذکر است پس از اجرای پرسش‌نامه‌ها تعداد ۱۸ پرسش‌نامه با استفاده از "فاصله مهالانوبیس"^۲ به‌عنوان داده پرت مشخص و از روند پژوهش حذف شد و در نهایت داده‌های مربوط به ۲۸۲ نفر با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون، مدل یابی معادلات ساختاری و آزمون بوت استراپ) تحلیل شد.

مقیاس محق‌پنداری تحصیلی^۳ (AES): این مقیاس توسط چونینگ و کمبل^۴ در سال ۲۰۰۹ در ۱۵ ماده طراحی شده است و دارای دو بعد مسئولیت بیرونی شده^۵ و حق‌به‌جانبی^۶ است. نمره‌گذاری این مقیاس بر اساس طیف لیکرت ۵ درجه‌ای از ۱ (کاملاً نادرست) تا ۵ (کاملاً درست) انجام می‌شود. مجموع نمرات هر دو خرده مقیاس میزان محق‌پنداری تحصیلی را نشان می‌دهد و دامنه نمرات بین ۱۵ تا ۷۵ است. چونینگ و کمبل (۲۰۰۹) روایی و اعتبار مقیاس را در مطالعات مختلف مورد تأیید قرار داده‌اند. اولسون^۷ (۲۰۱۴) روایی همگرا مقیاس را با خودشیفتگی مثبت معنادار و پایایی با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ را ۰/۷۹ گزارش کرد. در ایران مهبد و فولادچنگ (۱۳۹۷) روایی و اگر مقیاس از طریق همبستگی با مقیاس مهار را برابر ۰/۵۵- و پایایی مقیاس با استفاده از روش ضریب آلفای کرونباخ را ۰/۸۱ و در سطح مطلوب گزارش کردند. در پژوهش حاضر نیز

1. Kline
2. Mahalanobis distance
3. Academic Entitlement Scale
4. Chowning and Campbell
5. Externalized Responsibility
6. Entitled Expectation
7. Olson

۱۳۲ نقش واسطه‌ای محق‌پنداری تحصیلی در رابطه بین والدگری سهل‌گیرانه با ...

پایایی مقیاس با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ برای بعد مسئولیت بیرونی شده ۰/۸۶، برای بعد حق‌به‌جانبی ۰/۸۱ و برای کل مقیاس برابر ۰/۸۳ به دست آمد.

پرسشنامه اقتدار والدینی^۱ (PAQ): این پرسشنامه توسط بوری^۲ در سال ۱۹۹۱ تنظیم شده است. شامل ۳۰ ماده است که سه سبک والدگری مستبدانه^۳، مقتدرانه^۴ و سهل‌گیرانه^۵ را می‌سنجد. در پژوهش حاضر بنا بر هدف مطالعه از خرده مقیاس والدگری سهل‌گیرانه استفاده شده است. نمره‌گذاری بر اساس یک مقیاس پنج‌درجه‌ای از ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۵ (کاملاً موافقم) انجام می‌شود. بوری (۱۹۹۱) پایایی پرسش‌نامه به روش بازآزمایی را برای ابعاد مختلف بررسی کرده است که برای سبک سهل‌گیرانه ۰/۸۵ گزارش شده است. ساهیتیا، مانوهاری و ویجایا (۲۰۱۹) با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی ساختار سه عاملی این پرسش‌نامه را تأیید کرده‌اند. همچنین، همسانی درونی آزمون به روش آلفای کرونباخ را برای نمونه‌ای از دانشجویان پسر برابر با ۰/۸۳ گزارش کرده‌اند. در ایران ابوالقاسمی و نیک دوست (۱۳۹۴) پایایی پرسش‌نامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ را برای سبک سهل‌گیرانه ۰/۸۰ گزارش کرده است. در پژوهش حاضر نیز پایایی پرسش‌نامه به روش ضریب آلفای کرونباخ برابر با ۰/۸۷ به دست آمد.

مقیاس افسردگی، اضطراب، استرس^۶ (DASS-21): این مقیاس توسط لایبوند و لایبوند^۷ در سال ۱۹۹۵ به منظور ارزیابی آشفتگی روان‌شناختی افراد در سه زیر مقیاس افسردگی^۸، اضطراب^۹ و استرس^{۱۰} ساخته شده است. شامل ۲۱ ماده است و نمره‌گذاری مقیاس بر اساس طیف لیکرت ۴ درجه‌ای از صفر (اصلاً در مورد من صدق نمی‌کند) تا ۳ (کاملاً در مورد من صدق می‌کند) انجام می‌شود. بی‌بی، لین، ژانگ و مارگراف^{۱۱} (۲۰۲۰) مقیاس مذکور را مورد تحلیل عاملی قرار دادند که نتایج پژوهش آنان حاکی از وجود سه عامل افسردگی، اضطراب و استرس بود. همچنین، پایایی مقیاس با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای عامل‌های افسردگی، اضطراب، استرس به ترتیب برابر با ۰/۷۸، ۰/۸۲، ۰/۷۶ گزارش شد. پایایی این مقیاس در پژوهش

1. Parenting Authority Questionnaire
2. Buri
3. Authoritarian Parenting Style
4. Authoritative Parenting Style
5. Permissive Parenting Style
6. Depression, Anxiety and Stress Scale
7. Lovibond and Lovibond
8. Depression
9. Anxiety
10. Stress
11. Bibi, Lin, Zhang and Margraf

زارعی ۱۳۳

فردافشاری، پورشهریار، شکری و فتح‌آبادی (۱۳۹۶) در بین دانشجویان با استفاده از آلفای کرونباخ برای افسردگی ۰/۹۴، برای اضطراب ۰/۸۵ و برای افسردگی ۰/۸۷ گزارش شده است. در پژوهش حاضر نیز پایایی مقیاس به روش ضریب آلفای کرونباخ برای افسردگی، اضطراب و استرس به ترتیب برابر با ۰/۸۷، ۰/۸۱ و ۰/۸۴ به دست آمد.

یافته‌ها

یافته‌های جمعیت شناختی نشان داد که میانگین و انحراف معیار سن دانشجویان به ترتیب برابر ۱۹/۱۳، $\pm 2/51$ بود. نتایج جدول ۱ در کنار پرداختن به میانگین و انحراف استاندارد متغیرها نشان می‌دهد هیچ یک از متغیرها انحراف جدی از توزیع بهنجار ندارند. بر اساس دیدگاه کلاین (۲۰۱۱) کجی توزیع نمره‌ها در دامنه (۱ و -۱) و کشیدگی در دامنه (۲ و -۲) را می‌توان بهنجار فرض کرد، توزیع داده‌های هیچ یک از متغیرها از این دامنه‌ها تخطی نکرده است، بنابراین توزیع داده‌ها بهنجار است.

جدول ۱: یافته‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیرها	خرده مقیاس‌ها	حداقل نمره	حداکثر نمره	میانگین	انحراف استاندارد	کجی	کشیدگی
والدگری سهل‌گیرانه	-	۱۶	۴۱	۲۸/۶۳	۱۰/۹۵	- ۰/۴۲	۰/۳۲
محق‌پنداری تحصیلی	حق‌به‌جانبی	۹	۱۷	۱۳/۵۹	۷/۸۶	۰/۲۵	- ۰/۰۱
محق‌پنداری تحصیلی	مسئولیت بیرونی شده	۱۷	۳۹	۲۰/۹۲	۹/۷۲	۰/۱۹	- ۰/۲۵
محق‌پنداری تحصیلی	نمره کلی	۳۱	۵۳	۳۴/۵۱	۱۱/۵۶	۰/۱۵	- ۰/۵۲
آشفتگی روان شناختی	افسردگی	۵	۲۴	۱۰/۳۹	۶/۵۵	- ۰/۰۸	- ۰/۴۳
آشفتگی روان شناختی	اضطراب	۶	۲۹	۱۲/۰۳	۷/۳۸	۰/۷۵	- ۰/۸۵
آشفتگی روان شناختی	استرس	۸	۳۲	۱۵/۶۷	۸/۲۶	- ۰/۱۱	- ۰/۶۶

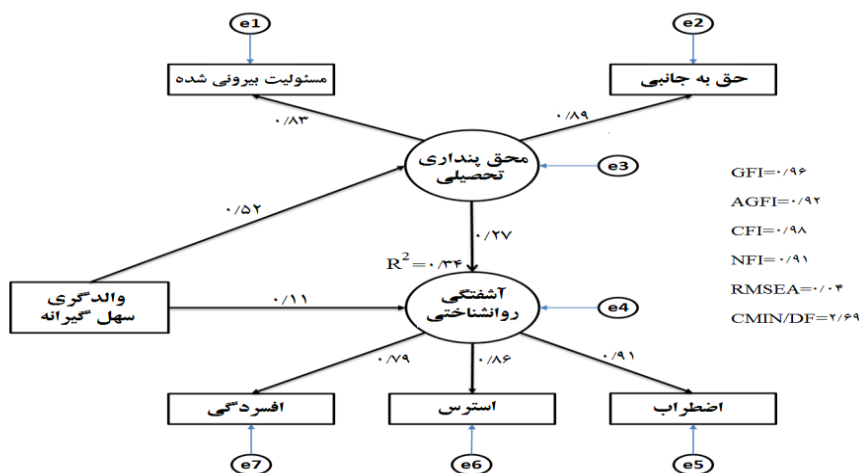
جدول شماره ۲ به ماتریس همبستگی متغیرها می‌پردازد، نتایج نشان می‌دهد بین متغیرهای پژوهش همبستگی وجود دارد و تمام روابط در سطح کمتر از ۰/۰۱ معنادار هستند. با توجه به تأیید ارتباط معنادار بین متغیرهای پژوهش با یکدیگر امکان بررسی نقش واسطه‌ای محق‌پنداری تحصیلی در رابطه والدگری سهل‌گیرانه و آشفتگی روان شناختی فراهم است. در ادامه به

منظور بررسی مدل پژوهش از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری استفاده شد. پیش از اجرای این آزمون از برقراری مفروضه‌های اساسی آن (حجم نمونه، پهنجاری توزیع داده‌ها، هم‌خطی چندگانه) اطمینان حاصل شد.

جدول ۲: ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش و بررسی هم‌خطی چندگانه متغیرهای پیش‌بین

شاخص‌های آماری متغیرها	ضرایب همبستگی					شاخص‌های هم‌خطی چندگانه
	(۱)	(۲)	(۳)	(۴)	(۵)	
(۱) والدگری سهل‌گیرانه	۱					عامل تورم واریانس
(۲) محق‌پنداری تحصیلی	۰/۴۲**	۱				آماره تحمل
(۳) افسردگی	۰/۳۲**	۰/۲۷**	۱			
(۴) اضطراب	۰/۳۶**	۰/۴۱**	۰/۵۵**	۱		
(۵) استرس	۰/۲۹**	۰/۳۱**	۰/۵۱**	۰/۶۲**	۱	

با توجه به شکل ۱، والدگری سهل‌گیرانه و محق‌پنداری تحصیلی، در مجموع ۳۴ درصد از واریانس آشفتگی روان‌شناختی را تبیین می‌کنند. همچنین، بررسی شاخص‌های برازندگی مدل نشان می‌دهد که تمامی شاخص‌های برازندگی به‌دست‌آمده از مطلوبیت بالایی برخوردارند، زیرا مطابق دیدگاه کلاین (۲۰۱۱) در خصوص مهم‌ترین شاخص‌های مربوط به برازندگی نسبت‌خیزی دو به درجه آزادی (CMIN/DF) کمتر از ۳، شاخص برازندگی تطبیقی (CFI) و شاخص نیکویی برازندگی (GFI) بزرگ‌تر از ۰/۹۰ و ریشه دوم واریانس خطای تقریب (RMSEA) کمتر از ۰/۰۸ نشانگر برازش مطلوب است. لذا، شاخص‌های به‌دست‌آمده نشان می‌دهد که داده‌ها با مدل مفهومی مدنظر پژوهش برای روابط متغیرهای برازش دارد.

نمودار ۱. مدل آزمون شده نقش واسطه‌ای محق‌پنداری تحصیلی

نتایج جدول ۳ نشان می‌دهد اثر مستقیم والدگری سهل گیرانه بر آشفستگی روان شناختی ($C.R = \beta, ۸۹/۲ = ۰/۱۱$ و $P < ۰/۰۱$)، اثر مستقیم والدگری سهل گیرانه بر محق پنداری تحصیلی ($C.R = \beta, ۶۱/۷ = ۰/۵۲$ و $P < ۰/۰۰۱$) و اثر مستقیم محق پنداری تحصیلی بر آشفستگی روان شناختی ($C.R = \beta, ۳۲/۴ = ۰/۲۷$ و $P < ۰/۰۰۱$) مثبت معنادار است. یکی از ویژگی‌های مدل یابی معادلات ساختاری، برآورد اثرات غیرمستقیم متغیرها بر یکدیگر است که امکان بررسی نقش میانجی را می‌دهد.

جدول ۳: نتایج مربوط به اثرات مستقیم

سطح معناداری	آماره t	خطای استاندارد برآورد	ضریب مسیر	برآورد پارامتر	مسیرهای مستقیم
۰/۰۱	۲/۸۹	۰/۰۲	۰/۱۱	۰/۰۳	والدگری سهل گیرانه ← آشفستگی روان شناختی
۰/۰۰۱	۷/۶۱	۰/۱۴	۰/۵۲	۰/۸۷	والدگری سهل گیرانه ← محق پنداری تحصیلی
۰/۰۰۱	۴/۳۲	۰/۰۳	۰/۲۷	۰/۱۲	محق پنداری تحصیلی ← آشفستگی روان شناختی

با توجه به جدول ۴ ملاحظه می‌شود که محق پنداری تحصیلی در رابطه بین والدگری سهل گیرانه با آشفستگی روان شناختی نقش واسطه‌ای دارد که ضریب بتای مسیر غیرمستقیم برابر $\beta = ۰/۱۴$ است. با توجه به اینکه حد پایین فاصله اطمینان $۰/۱۳$ و حد بالای آن $۰/۲۹$ است و صفر بیرون از این فاصله قرار دارد این رابطه واسطه‌ای در سطح $p < ۰/۰۱$ معنادار است.

جدول ۴: نتایج مربوط به اثر غیرمستقیم والدگری سهل گیرانه بر آشفستگی روان شناختی

حد بالا	حد پایین	سطح معنی‌داری	خطای استاندارد	ضریب مسیر	مسیر غیرمستقیم
۰/۱۳	۰/۲۹	۰/۰۰۶	۰/۰۵	۰/۱۴	والدگری سهل گیرانه ← محق پنداری تحصیلی ← آشفستگی روان شناختی

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر با هدف تعیین نقش واسطه‌ای محق پنداری تحصیلی در رابطه بین والدگری سهل گیرانه با آشفستگی روان شناختی در بین دانشجویان انجام شد. نتایج نشان داد که سبک والدگری سهل گیرانه بر نشانگان آشفستگی روان شناختی اثر مثبت مستقیم دارد. این یافته با نتایج پژوهش‌های کینگ و همکاران (۲۰۱۶)؛ مندز و همکاران (۲۰۲۰) که عنوان می‌کنند سبک والدگری سهل گیرانه با سطح بالای تجربه عواطف منفی ارتباط دارد، همخوانی دارد. در تبیین یافته حاضر می‌توان بیان داشت که رفتارهای والدگری سهل گیرانه به دلیل آزاد گذاشتن بیش از حد فرزندان و همچنین اجتناب از تعیین محدودیت‌های رفتاری برای آنان مانع از رشد مطلوب خودمختاری و استقلال در فرزندان می‌شوند. از طرف دیگر، والدین سهل گیر همیشه خود را در دسترس

۱۳۶ نقش واسطه‌ای محق‌پنداری تحصیلی در رابطه بین والدگری سهل‌گیرانه با ...

فرزندان قرار می‌دهند و این رفتار مانع می‌شوند که فرزندان در شرایط استرس‌زا بتوانند رفتارهای خودتنظیمی مناسب را گسترش دهند (کینگ و همکاران، ۲۰۱۶). در نتیجه بر اساس ویژگی‌های مطرح شده برای رفتار والدگری سهل‌گیرانه می‌توان انتظار داشت فرزندی که این سبک را ادراک کرده‌اند خودمختاری و استقلال مطلوبی نداشته باشند و همچنین توانایی خودتنظیمی پایینی در شرایط استرس‌زا داشته باشند که مطابق با مطالعه فلوجاس-کونتراس و همکاران (۲۰۱۸) افرادی با این ویژگی‌ها به احتمال بیشتری نشانگان آشفتگی روان‌شناختی مانند افسردگی و اضطراب را تجربه کنند.

در بخش دیگر نتایج نشان داد که والدگری سهل‌گیرانه از طریق محق‌پنداری تحصیلی بر آسفتگی روان‌شناختی دانشجویان اثر می‌گذارد. این یافته با نتایج مطالعات هوارد و همکاران (۲۰۱۹)؛ ساهیتیا و همکاران (۲۰۱۹) که مطرح می‌کنند والدگری سهل‌گیرانه با ویژگی پاسخگویی غیرضروری و افراطی به نیازهای اغلب غیرواقعی فرزندان با سطوح بالایی محق‌پنداری تحصیلی و در نتیجه مشکلات سلامت روان مانند اضطراب، افسردگی و استرس همراه است، همخوانی دارد. در تبیین این یافته می‌توان بیان داشت در سبک والدگری سهل‌گیرانه جایی که والدین موانع یا مشکلاتی را برای فرزندان خود پیش‌بینی می‌کنند و از آنها جلوگیری می‌کنند، باعث افزایش تورم مصنوعی خودارزشی فرزندان می‌شوند؛ بنابراین فرزندان پیش‌بینی می‌کنند که همه باید موانع را از مسیر آنها بردارند، نه اینکه آنها را برای عبور از موانع خود به چالش بکشند (تورنر و همکاران، ۲۰۱۸). در نتیجه، این امکان وجود دارد دانشجویانی که از نظر تحصیلی خود را محق می‌دانند و با انتظارات غیرواقعی در پی مسیری راحت‌تر هستند، شاید توسط والدین سهل‌گیر خود یا عدم نیاز به انطباق با استانداردهای دیگران، به دانشگاه وارد شوند و بنابراین، در صورت به چالش کشیدن در یک فضای تحصیلی که برای موفقیت به خودکارآمدی و مهارت‌های خودتنظیمی مطلوب نیاز دارد ناهماهنگی شناختی، ناامیدی و آشفتگی روان‌شناختی را تجربه کنند (واتلی و همکاران، ۲۰۱۹). در تبیین دیگر، می‌توان بیان داشت که سبک والدگری سهل‌گیرانه از طریق محق‌پنداری تحصیلی باعث ایجاد موضوعاتی از قبیل احساس معنای کمتر و هدف در زندگی، تسلط کمتر بر جهان پیرامون و روابط ضعیفتر با دیگران می‌شود که ممکن است باعث افزایش نشانگان آشفتگی روان‌شناختی شود.

بر اساس یافته‌ها به نظر می‌رسد که انتظارات محق‌پنداری تحصیلی به عنوان یک رفتار مبتنی بر منبع کنترل بیرونی تا حد زیادی از سبک والدگری سهل‌گیرانه ناشی می‌شود. انتظارات محق‌پندارانه به احتمال زیاد با بسیاری از فرآیندهای دانشگاه ناسازگار است؛ بنابراین، این ناسازگاری می‌تواند باعث بروز و ایجاد نشانگان آشفتگی روان‌شناختی شود. از این رو، دانشگاه‌ها

برای مقابله با این احساس محق‌پنداری تحصیلی لازم است رویکردهای اتخاذ کنند تا به دانشجویان کمک شود که درک کنند چگونه راهبردهای خودتنظیمی موثر می‌توانند بر سازگاری با دانشگاه و سلامت روان شناختی تأثیر مثبت بگذارند. در خصوص محدودیت‌های پژوهش حاضر قابل ذکر است داده‌ها تنها از طریق شبکه‌های مجازی جمع‌آوری شده است و نتایج به سایر دانشجویانی که در این شبکه‌ها عضویت نداشتند باید با احتیاط صورت گیرد. نمونه با روش دردسترس انتخاب شده است که تعمیم یافته‌ها را با محدودیت روبرو می‌کند. در نهایت، مطالعه حاضر یک طرح مقطعی بود لذا پیشنهاد می‌شود که با استفاده از مطالعات طولی و همچنین رویکردهای کیفی در زمینه این متغیرها مطالعات بیشتری انجام شود.

تشکر و قدردانی

نویسندگان بر خود لازم می‌دارند از مسئولین روابط عمومی دانشگاه و تمام دانشجویان گران‌قدر که در اجرای پژوهش صمیمانه همکاری کردند کمال تشکر و قدردانی را ابراز نمایند.

منابع

ابوالقاسمی، شهنام و نیک‌دوست، امیرآرش (۱۳۹۴). رابطه‌ی سبک‌های فرزند پروری ادراک شده و هوش هیجانی با سازگاری اجتماعی در دانش‌آموزان پسر. *فصلنامه مددکاری اجتماعی*. ۴(۲): ۱۷-۲۶.

فردافشاری، ساره، پورشهریار، حسین، شکری، امید و فتح‌آبادی، جلیل (۱۳۹۶). رابطه‌ی خوش‌بینی و آشفتگی روان شناختی در دانشجویان: نقش میانجی‌گر کنترل تحصیلی آگاهانه. *مجله مطالعات آموزش و یادگیری*، ۹(۲): ۱۹-۱.

مهبد، مینا و فولادچنگ، محبوبه (۱۳۹۷). بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس محق‌پنداری تحصیلی. *روانشناسی تحولی: روانشناسان ایرانی*. ۱۵(۵۷): ۱۱۱-۱۰۱.

- Abolqasemi, S., & Nikdoost, A. A. (2015). The relationship between perceived parenting styles and emotional intelligence and social adjustment in male students. *Quarterly Journal of Social work*, 4 (2): 17-26. (Text in Persian)
- Bertl, B., Andrzejewski, D., Hyland, L., & Shrivastava, A., Russell, D., & Pietschnig, J (2019). My grade, my right: linking academic entitlement to academic performance. *Social Psychology of Education*, 22(11):775-793.
- Bibi, A., Hayat, R., Hayat, N., Zulfiqar, S., Shafique, N., & Khalid, M. A. (2021). Impact of parenting styles on psychological flexibility among adolescents of Pakistan: A cross-sectional study. *Child and Adolescent Social Work Journal*, 38(1):126-137.
- Bibi, A., Lin, M., Zhang, X. C., & Margraf, J. (2020). Psychometric properties and measurement invariance of Depression, Anxiety and Stress Scales (DASS-21) across cultures. *International Journal of Psychology*, 55(6):916-925.
- Buri, J. R. (1991). Parental Authority Questionnaire. *Journal of Personality Assessment*, 57(1), 110-119.

- Chowning, K., & Campbell, N. J. (2009). Development and validation of a measure of academic entitlement: Individual differences in students' externalized responsibility and entitled expectations. *Journal of Educational Psychology*, 101(4):982–997.
- Fardafshari, S., Pourshahriar H., Shokri, O., Fathabadi, J. (2018). Relationship between optimism and psychological distress in students: The mediating role of perceives academic control. *Journal of Studies in Learning and Instruction*, 9 (2): 1-19. (Text in Persian)
- Flujas-Contreras, J. M., & Gomez, I. (2018). Improving flexible parenting with acceptance and commitment therapy: A case study. *Journal of Contextual Behavioral Science*, 8: 29–35. [doi/10.1016/j.jcbs.2018.02.006](https://doi.org/10.1016/j.jcbs.2018.02.006)
- Haile, Y. G., Alemu, S. M., & Habtewold, T. D. (2017). Common mental disorder and its association with academic performance among Debre Berhan university students Ethiopia. *International Journal of Mental Health Systems*, 11(1): 34-45.
- Hakami R. (2018). Prevalence of psychological distress among undergraduate students at Janzan University: A cross-sectional study. *Saudi Journal of Med Medical Sciences*, 6(2): 82-88.
- Howard, M. J., Nicholson, C. B., & Chesnut, S. (2019). Relationships between positive parenting, over parenting, grit, and academic success. *Journal of College Student Development*, 60(2): 189-202.
- Huang, S., & Kuo, B. C. K. (2020) Demographic, psychosocial, and cultural predictors of entitlement in a multiethnic Canadian undergraduate sample. *Social Psychology of Education* 23(2): 523-535.
- Ellis, J., Bacon-Baguley, Th., & Otieno, S. (2021). Academic entitlement in Physician assistant students. *Journal of Physician Assistant Education*, 32(1):1-9.
- Keener, A. (2020) .An examination of psychological characteristics and their relationship to academic entitlement among millennial and no millennial college students. *Psychology in the Schools* 57(4):572-582.
- King, A. K., Vidourek, A. R & AMerianos, A. L. (2016). Authoritarian parenting and youth depression: Results from a national study. *Journal of Prevention & Intervention in the Community*, 44(2): 130-139.
- Kelemu, R. T., Kahsay, A. B., & Ahmed, K. Y. (2020). Prevalence of mental distress and associated factors among Samara university students, Northeast Ethiopia. *Depression Research and Treatment*, 11(2): 1-8.
- Klein, R. (2011). *Principles and practices of structural equation modeling*. (4nd Ed). New York: Guilford Press.
- Lovibond, S. H., & Lovibond, P. F. (1995). *Manual for the depression anxiety stress scales*. (2nd Ed). Sydney: Psychology Foundation of Australia.
- Mahbod, M., & Fouladchang, M. (2018). Psychometric Properties of the Academic Entitlement Scale. *Developmental Psychology: Iranian Psychologist*, 15(57): 101-111. (Text in Persian)
- Mboya, I.B., John, B., Kibopile, E.S., Mhando, L., George, J., & Ngocho, S. J. (2020). Factors associated with mental distress among undergraduate students in northern Tanzania. *BMC Psychiatry*, 20(28): 2-7.

- Mendez, J. H. M., Sanchez, J. P. E. S., & Becerra, M. I. G. (2020). Role of parenting styles in internalizing, externalizing, and adjustment problems in children. *Saluda mental Journal*, 43(2): 73-84.
- Olson, K. L. (2014). *Academic entitlement, perceived faculty competence, and school satisfaction in traditional and nontraditional university populations*. Ph.D. Thesis. North Central University.
- Retsen, R., Reysen, M., & Reysen, S. (2020). Academic entitlement predicts smartphone usage during class. *College Teaching Journal*, 69(1): 52-57.
- Sahithya, B. R., Manohari, S. M., & Vijaya, R. (2019). Parenting styles and its impact on children—a cross cultural review with a focus on India. *Mental Health, Religion & Culture*, 22(4): 357–383.
- Si, S., Zhang, Sh., Yu, Q., & Zhang, J. (2018). The interaction of DRD2 and parenting style in predicting creativity. *Thinking Skills and Creativity*, 27:64-77.
- Tariku, G. H., Zerihun, A. A., Bistrat, Z. S., Adissu, G. G., & Jini, D. (2017). Mental distress and its associated factors among students of Mizan Aman health science college, Ethiopia. *Journal of Medical Sciences*, 17(2): 61–7.
- Turner, L. A., & McCormick, W. H. (2018). Academic entitlement: relations to perceptions of parental warmth and psychological control. *Educational Psychology*, 38(2): 248-260.
- Whatley, M. A., Wasieleski, D., Breneiser, J. E., & Woow, M. M. (2019). Understanding academic entitlement: Gender classification, self-esteem, and covert narcissism. *Contemporary Educational Research Quarterly*, 42(3): 49-70
- Wischerth, A. G., Mulvaney, K. M., Brackett, A. M., & Perkins, D. (2016). The adverse influence of permissive parenting on Personal growth and the mediating role of emotional intelligence. *The Journal of Genetic Psychology*, 177(5): 185-189.

